

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 13. Prauidit Iob adhinc duobus mille annis Christum inambulantem super mare, qui nobis promittit, quod liberaturus accurret, dum nobis expedierit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](#)

Nolite fieri, sicut equus &c. Ostende te Christiam, aut D. Pet. ex Deo addicte, qui tibi afferat, quando te aduersitate premis valentudo, quod si met luper te oculos suos: patientiam tuam spectat, fortitudinem, constantiam, gressus tuos dinumerat, nec quidquam agis, quod non curiosus attendat. Firmabo super te oculos meos. Nota verbum (firmabo) quia affixos clavo; ne timeas me illos deieclurum, si sis talis, quem te conuenit esse.

¶ 38

Zach 3.9. Christum vidit in signa lapidis, septem oculis illustris. Super lapidem unum septem oculi: Significat septenarius numerus universitatem: q. d. erat lapis circumquaque oculatus, factus oculus valide conformiter ei quod idem propheta ait: Dominus est oculus homini, & omnium tribus Israel: alii legunt: Dominus est oculus hominis, & universae carnis. Quod primum significat cum D. Aug. licet de omnibus curam agat Deus, nihilominus ita de unoquoque est sollicitus, ac si ille solus esset: secundo, quod Deus totus est oculus, ut hominem intueatur. Porro dicit oculus desigui in petram. Quod de sculpis imaginem in pectore, quia oculos habeat ad unam partem conuersos, ut mater ad filium, ne verteret quod illos detorseat, aut auertat: cum sint enim sculpi in pectore, sunt immobiles. Hoc voluit indicate Deus. Firmabo super te oculos meos. Quando cum adversario decertas, ut febris adurit, persecutio, tentatio, paupertas, fames: hoc te soleat, Deus te spectat, nec est Deus cæcus, qui oculos non habet, qui biste videat pro eius honore decerantem, quod si Regis oculus animos dei militi, quos tibi non dabit, an mos supremi Reges oculus, cum tibi perihades. Deum super te oculos suos firmare, & indesinenter certare quam pugnes animos, quam decertas invictus, quam patenter feras iniurias?

Hac eadem consideratione in eadit Deus fiduciam nostram confortare. Sitte conficiat, qui pacientius est, fierine potest, credas te ab eo deferendum ut pereas? Si te specteramus aut miles certus & fortis, qui diffidat, cum manum suam retracturum: Quando puerulus aut in igitur aut in præterfluentem cadit, si pater non videat, de auxilio desperat, si vero pater aut mater videat, securus est. Etiam ipsa ancilla Abraham Agar, dum videt infans siti deficiens, penuria aquæ in deserto: sub arboris umbra filium desiguit, & sercoedens ait: Non videbo morientem puerum. Nulla enim materna pietas, videres sustinent puerum morientem;

quid illa ageat, si morienti possit succurrere, leuare sitim, aquam potrigere, que deficitur. Hac se ratione sancti Iulii in aduersitatibus consolantur: Deus Pater noster est, nos intueretur: Vidiisti Domine, ait pius Rex Ezechias: deus inter mallem & incudem. Hoc proprieatis Regis reddebat: securos, in quorum ore communes eras: Dominus in cuius conspectu sis. Hoc Iulius concludebat querimonias Iob vicerios. Oculi tuoi laborant in me, & non subficiant: Exortus erat his verbis: Militia est vita homini super terram, & sic dicit mercenary, ales eius. Quasi dicat: Eia Domine, jam soui, cur me hoc in mundi studio statueris, numerum, ut cum hoste configaris, & merear premium seu coronam. Quid igitur requiritur, o Iob? Domine, Oculi tua in me: si me adspicias hoc mihi dabis animos, dabis vires, fiduciam confortabis, quia fructus, mihi perfusero, me a te, quem habeo amicum, nullatenus deserendum: si vero hoc non praefueris, si clausis oculis aut auerteris: Non subficiam. Vires mihi non suppeditant, ut pedibus subtiliam, rotus corrugat & victimus prostrera: ingloria. Et ob hanc causam, caditis vos, cado ego, cadimus & omnes: quia non attendimus: quod Deus nos intueatur, & visus eius vires dei præalibutibus. Pulchritores sunt oculi eius in vino. Numquam Gen. 15. vidi oculos, ut viuum, nec aperte confunditur con- venire, ut eorum pulchritudo vino comparetur. Si dixisset, pulchritores sunt syderibus, gemmis, sole, recte quidem. Sed optimetamen: vinum enim exhilarat, & confortat cor hominis, vires dat & animos. Hoc praestant Dei oculi, sicut qui patitur animi deliquium, haustis vino se fons reddit, cor eius confortatur, ita Christianum in aduersitatibus angustiatum confortabit, dabit animos, si sursum oculos tollat, si mente consideret quod Deus lysceis cum oculis intueatur; adlatuus erexit ut ei ferat auxilium & solamen in tempestate, constantiam coronet & patientiam.

§. 13. Praecudit Iob adhinc duobus mille annis Christum inambularem super mare, qui nobis promittit, quod liberaturus accurret, dum nobis expederiet.

Premisit Christus Apostolos laborare in remigando, usque ad quartam vigiliam noctis, id est circa terciam diei matutinam, & quando jam eis vires deficere videbantur, & antritudo despondebant; adiit: Venit ad illos ambulans

Gen. 21.16.

*ambulans super mare. Magna hic latent arcana. Primum, tuum voluit prodere potentiam, te verum testari Deum; cui sit p. opium; marinos vortices pedibus substernere. Ut tale prodigi-
um hoc credunt. D. Athan. & Olympiodorus
ydi Trin. b. & nominatim D. Ambr. e quasi duobus mil-
la. 1.9. le annis ante predictum à Iob, dum sic art de
Christo. Quis excedens calos solis. Et gradus in su-
bit. 1. de per flum. maru. Ponit hoc opus Christi ad
Imperiale. latus primi illius operis quod Deus fecit creans
celos; Qui excedens calos solis. Quia hoc, al-
teri precedentibus cedit. Et bene inquit. Qui
graditur. In Hebreo legimus verbum quod sig-
nificat [Calcare] & vulgari idoneum dicemus
calca: fluctus maris, velut tritophor, super
hostes deuictos prostratosque cakar, velut
Imperator calcac super imperi iuris cunctas, vi-
bonnes se p. ostendunt. Et aduerit D. Aug. hu-
ius verbi vni. rogans. Christum mari inam-
bulantem, pedibus suis prouenter inflatos flu-
ctus etiam is oceanu. Quasi per viam eius fu-
entes compuleret impetus. Vmit valde mirabi-
liter ambulans super aquas. Surgebant fluctus, sed
calcabantur, tremens pelagus sub Domini vestigia
miraturabat, sed tamen eum volebat, usque portabat.
Quae eius censenda fortitudine, qui super
fortissimum & furiosum gradetur capita
tautorum, & calcas cornua defixos sisteret,
& compliceret obmugientes, ut eum ne vel hi-
lo posse offendere?*

Dein nec his lob contenus, quod dixerit,
ambulat super mare, sed inquit, super fluctus;
super claras vidas scierib; comminantes, vt
bene describit D. Lue. Nauicula itabatur fluctu-
bus. Inreditur caelestis illis vidas, vt montes,
idque vita ita securus: quasi lat. ritum pauci-
mentu nec peccabat. Et ira legit D. Ambr.
(credo iuxta Sepuaginam) Ambulat sicut in pa-
num super mare. Hoc est, ita hoc est opus D. I-
tam supra natura vites, vt licet, fabulati sue-
rint Gentiles, & certo crediderint eorum ali-
qui, multo impossibiliora, in storum Deorum
fidei materia, numquam illis incident, illud
fore possibile, nec quidem imaginariunt. Quo-
crica Dns illis, quos fringebant percurrere pe-
lagus alas affingebant, credentes, quod sine il-
lis, qua sublido sunt avibus, quibus in aere
fuscentur; impossibile erat hominem super a-
gas sustentari. De illo veteri Dædalo, autore
Cretensis Labyrinthi, subtilioribus adiunctio-
nibus & concepcionibus celeberrimo omnia, quos
mundus coluit, fabulati sunt Graeci quod alas
habuerit vt passeret, vt declararent, quo me-

dio se liberasset ex illo castro insulati, ubi cap-
tius derinebatur, qui censebant non posse credi,
quod quislibet adiumentum nobis sine aliis mate-
transire posset, quæ cum in aere sustinerent,
ne submergeretur. Dein & Nep. unum quem
Deum maris co'ebant, curta vectum deping-
bant, cuius equi maximus alis instructi, volabat
que non tam per maris vadas, quam per acri vacua
trahere videbantur. Vnde eccl. Virgilus:
Ecclit equos, currugis volans dat lora fe. unda.

Credit facilius illis videba ut equos alates
inueniri, quam eos posse mani inambulare.

Hoc igitur opus est Christi, veri Dei, qui si-
quidem populo suo viam per maris liquidum tra-
uercit, ea dividendo, fundum exsiccando, quo
iter carpens ut fecerit: & si Eliseo magno illi
prophetæ, quem duplice spirito Eliae decorauit,
concesserit eodem modo fluenti Jordanis
transfundare diuina in viramque partem aquas,
& calle fissato, quo transiret, vt olim tem-
pore Ioseph populo magno miraculo indufse-
rat. Vermittam sibi & scriuauit, & novo re-
stamento hoc prodigium, maris vandas calcare:
vt licuerit David occidere, Apostolos qui hoc
viderunt, vidisse Dei mirablia.

Secundum voluit nos reddere securiores, ne
tempestatibus aut aduersitatibus terremur, eo
quod pro beneficio suo posset nobis auxiliari. 11.
Nullus datur locus ab omni auxilio magis de-
finitus ipso mari medio, quando circumquaerat, per eff-
ventus cymba impugnatur: cum desuper obte-
natur nubibus, tonitrua emittit, terret fulmine
& radis, attutus deorsum in aere vt olla se uens,
ex imo profundi vnde in nauim iruente, in-
star tormenti bellici. Ex omni parte perflant, vt
bombardæ, turbines, impetum facientes: quid
rei milita nauicula aggredietur, quibus sibi
succurset? quo se vertet? quis medebitur eius?
Hic ubi nullum fugiendi polticum, porta patet
Christo, & per aperta & hanc aucta mariis dra ingre-
di ur, sicut per lateritium stratum, idq; quie-
tus, quasi per Litholotum, ne timeas, charissi-
me, quanlibet tribulationibus fleueris cir-
cumiectum, Ad Deo defutura media quibus tibi
succurrat & libera; & quo tibi remedia appa-
rent impossibilia, eo illi sunt in tui solani fa-
cillora. Dominus enim prope est, nihil solliciti, Ad Phil.
monet D. Paul. Licet tam alto fluctueris mari,
vt omni videatis desitutus remedio, sicut qui
pelagi iactant tempitate iam perituras, & quo-
cumq; te verteris, non solus p. nulla fulgebas.
xiii, quinimo mare tibi fortissimū inter contrariū
scito, quia prope est Dns, qui te videat, & in ista

A a 3 oculi

oculi tecum est, vt dexteram portigat, tem-
pestate sedet, quæ tibi mortis incutit mecum,
quantum liber illa sit æstuosa.

Tertium indicat, quod Christus festine &
accelerato gressu accelerat illis auxiliatus. Ve-
nit ad illos ambulans super mare. Ut intelligas
doctrinam Diui Aug. siquidem Deus te pre-
sumt tribulationis deferit, hoc esse scias neces-
sarium ad tuæ superbia depressionem, ad cul-
parum purgationem, & ut ampliorem mere-
ris coronam, veniam tamen quando remedi tui
aduenit hora adest, & eo maiori accurrit dili-
gentia, quo fuit mora proterior. Febribus
æstuas (ait D. August.) siti arcicis, aquam pos-
cis; quandiu differt medicus amicus vester.
tibi eam concedere? vito eo tempore, quo tibi
conducit eam expectare, Rogas, Domine Do-
ctor aqua; siti arcico; responderet; Non est ad-
huc tempus; consumi debent prius humores il-
li, febris deferuescere, quod si eam modo con-
cederet, de novo reaccenderetur. At quando
adest hora opportuna leuandi situm, & tempus
congruum bibendi, quam velociter accurrit,
quam diligenter? Ferte nimem, refrigerate, cito,
portrigit e vaculum, date faciem; nec tanta
tu aquæ calicem sumis voluptate quanta ille ti-
bi aqua portrigit. Hoc agit Deus, & hoc indica-
vit, quando populum suum eduxit de Ægypto;
augebatur in dies magis ac magis populi affi-
lio, ipse vero difforebat, nec tantum horis,
diebus, aut mensibus, sed & annis pluitim;
sic enim multiplicando populo congruebat, &
ad Dei spectabat, gloriam. Clamabant illi, ta-
cebat Deus; nondum enim era tempus. Quan-
do vero aduenit, apparet Moysi in rubro ardenti
eius flammæ in celum ferreabantur, & horrendos
edebant fragores. Accedit Moyses; videamus
quid hic rerum: Loquitur Deus, ego sum, qui
audiri clamorem populi mei, & descendendi, ut libe-
rem eum. Ad quid igitur ignis? vi significaret
diligentiam & fletinationem. Nullus datur mo-
tus accelerationis, aut velocior, mori ignis.

Sume experientiam in tormento bellico, li-
cet ferreus globus tam sit ponderis, illum sum-
ma tamen expludit celeritate. Addisce hoc in
illis cuniculis, ubi accuso pulvris tormentum
vale, cum nec montes, nec rupes possunt com-
primere, omnia cœterit. Ob hoc, vi significaret
David qua diligentia accurrit seru Dei &
Angeli, ad eius perficiendum mandatum, illos
describit ut flamman ignis. Ministrorū suos flam-
mam ignis. Nolo te ignorare, charissime, quod si
differat Deus, ratio est, quia sic tibi conuenit &

nondum venit hora eins; cede, quod si moram
fecerit, hunc ideo fieri, quia tibi hoc necessarium
judicat, vt patiaris, & quia propria tu volun-
tate non assumpsisti penitentiam, eam ipse sua
manu tibi imponit: & commodi tuo est super-
biā tuā refrenare, mortificare petulantiam,
excitare obliuionem, negligentias provocare:
quando vero tempus aducerit, accurret celer-
ime, & non minore voluptate porrigit tibi
manum suam quam tu eam recipies: expecta
eum patienter. In veteri tabernaculo voluit si-
bi sedem super alas Cherubim, hic erat eius
locus: vt noueris quod si distuleris, non ideo es-
se, quia modo tibi non valet succutere, sed
quia salutis tuaæ expedit calamitas, quam pa-
teris, & quando venierit hora eius, volando ac-
celerabit. Deinde cum tanta sit nostra diffiden-
tia, nos per prophetam Iſaiam reprehendit: Au-
dit me duro corde &c. Prope feci inßissimam meam, Iſa. 48. 13
non elongabitur, & salua mea non morabitur. Prope
sum in tui salutem, nou tardabo ne ad punctum
quidem, quando suadebit velitas.

Quartum. Nota hæc verba, Quarta autem
vigilia noctis, venit ad eos ambulans super mare. Quarta noctis vigilia, dicitur vixima pars no-
ctis, quæ est tertia matutina vñque ad sextam, apparen-
tia aurora q.d. circa finem noctis. enit ad eos Domines, quibus verbis nobis visibili-
mum datur documentum: desponeamus an-
imo in tribulationibus, quas in hiis vix nocte
perferimus, quæ quantumlibet durent, cito fini-
untur, cum illucescent die, simul accurrit Do-
minus, adducat naliaciam, & navi tribuat que-
ram & nauigantium. O quod cordiale tam effi-
cax, tam potens contra omnes angustias, & cor-
dis deliquia, quæ mentem afflignit turbinibus, &
tei peccatis, quæ nos cingunt in hoc æstuo, ^{P. 11.}
mundi pelago, paupertas, inheremita, persecutio,
nosce ea omnia cito finiri; cum ad summum,
possint nos perturbare, & durare, dum hiis vi-
tae presentis nos pertransit, cuius dies hora &
vigilia breves sunt admodum. Hoc conforta-
uit eorū Davidis, & animum excitavit, mediis ^{P. 11.}
suis in afflictionibus Deo fidere, & nosca nou-
cas esse sempiternas, lucta super Domum nunc hram
tuam &c. Non dubit in eternam fluctuationem in-
suo. Encelat D. Aug. hæc verba & totum hunc
psalmum ad rem nostram. Se sibi ipsi repreſen-
tat David furiosa inimicorum suorum, tempesta-
te iactatum, has enim maiori vita sua tempore
numquam non patiebatur, & ad Deum recurrit:
Exaudi Deus orationem meam, & ne desperem ^{I. 11.}
precationem meam intende mihi & exaudi me, Au-
dit me duro corde &c.

III.

Deus ac-

cuerit it di-

ligenter,

Exod. 3. 8.

Ps 103. &

Heby. 1.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

dit eū D. Au. & ait. Satagentis, solliciti, in tribulatione (in tempestate maris) positis verba sunt ista.
Orat multa patiens, de malo liberari desiderans.

Audiamus (inquit D. Aug.) ipse namque decla-

rat, qui sint illi venti furiosi, illam qua preme-
batur, excitaures tempestatem; audiamus illum,
& ex illo nos discamus; qui tempestatibus la-
tamus periculis. Supereſt ut audiamus, in quo
male ſit. & cum dicere exēperit, cognoscamus ibi nos
effe, ut communīcata tribulatione coniungamus ora-
nem. Contristatus sum, inquit, a tribulatione mea
& coniubatus fum à voce inimici. Et à tribula-
tione peccatorū. Heu mi, Domine Deus, quam
afflitus gemo, & in exercitatione mea cogri-
tristor, flant venti repugnantes verborum & op-
probiorum, qua contra me iactant inimici, mil-
le falsos suboriant testes, per reūpublicam e-
vulgant me malorum omnium causam. Hoc eſt,
Declinaverunt in me iniquitates. Omnes, ut ven-
it tempestuſi, me impugnant querentes occa-
ſionem, qua mihi molestias pœnasque molian-
tur. Et in īra moleſti erant mihi.

41) Videor mihi (ait D. Aug.) nauicula tempe-
state quassatus, quam repugnantes ſibi invicem
veniūt com̄nōent, quidam hinc quidam inde
perſtrepones. Próprios eum fratres vilendunt.
Sacer eius Saul, qui ei in patrem effebuerat,
quo etiam eum nomine appellabat, noctes die-
lani que perſequitur. Ziphiae & Ceilite quorum e-
stem, ut eum defende e, & ſuscipere, vertuntur in
petas tradidores. Eius ex vtero natus filius Abi'alon
deſcribitur, ad eas eum compellit anguſtias, ut palatio re-
gali excedere, & ciuitate Hierusalem effugere
fit necessarium. Subditus cum Semeli irridet nou-
ſolum verbiſ asperioribus, eum virum diaboli
cum & homicidiam accusans, ſed & operibus,
puliere & cinere commaculans. Quali nauis
hic commouetur tempeſtate? O qui turbines
tam violenti eam circumcingunt? O quan de-
perdite eam concutit venientia rabies, hue &
illuc? O quam defolatus haret quam timidus,
qua submergendi pericula, & amittendæ viæ
anxietas quam proiecta cordis alæ? Cor meum
conſtruātum eſt. & formido moris cecidit ſuper u-
m. An illam vides? Igitur duo (monet D. Aug.) ad-
uette maximi momenti, quibus polliſ animo
tranquillo & ſorti perferte tempeſtatem, qua in
hoc inundo tolerantur. Primum, quod in iſipsis
verbis, quibus ipie ſuam deſcribit tempeſtatem,
qua patiunt, alium declarat myſterium, qua
ratione vocet illam tempeſtatem ab inimicis, ex-
citam, exercitationem; Coniubatus ſum in
exercitatione mea. Vi intelligas perſecutiones,

aduersitates &c. quas ſufferis, & in quibus Deus
te ſtatuit, ſeu permittit ut comprehendaris, eſt
tua virtutis exercitum.

O Domine, aiunt quidam, cur hic viuant ma-
li, non enim viidentur ad aliud collimare, quam Cur
ut bonos perſequantur? Ad quid Deus homines mali
ſernar incolimes, qui nedum ſunt viles, ſed nec hic vi-
ad aliud vires intendunt, quam ut ſint alii per-
nicioſi, bonos perſequendo, opes eorum diti-
piendo. honorem commaculando, vitam affli-
geudo? Num ſciſ ad quid? ut vel ipſi conuertan-
tur, vel per eos iuſtis materiis ſubſtituitur virtutis pa-
tientia; humilitas, charitatis, timoris D. i. &
continua orationis exercitio. Ut per eum bonus
exercitatur. Ad quid permittit Deus Herodeum,
Neronem, Domit anum Diocletianum, niſi ad
exercitum fidei, patientiae & amoīis Dei in
martyribus? In quem finem permittit Deus Ari-
um, Maccdonium, Julianum Apoſtalam, & alios
eiusdem famaꝝ hæreticos, niſi ad fidem Catholicaꝝ
virtutem excedant? Vi qui probati ſunt, manife-
ſiſtans. D. Paul. de quibus alio loco diximus. Mo. r. Cor.
do vero breuiter dicamus & difficultatem hanc 1.1. 19.
enodemus, quam ob cauſam Deus ſuos permittit
tot iactari tempeſtibus, & tandem compre-
hendit, ait D. Cyp. ex quo ſum pſit D. Amb. quod
nobis coelum proponit ſub figura corone. 2. Tim.
Repoſita eſt mihi corona iuſtitie, et iam hoc omni-
bus notum, coronam non niſi victoribus dari. 2. Tim.
Non coronatur, niſi qui legitime certauerit. Nec minus
verum eſt, victoriā non niſi praecedente
certamine, & post acerbam conflictum poſſe
concedi. Certamen autem nullum eſt niſi hostes
adūnt, qui perſequantur, impugnant, affligant
& ad extrema cogant. Dilice, hic in quem finem
eos Deus permittat. Disce, ob quam cauſam dia-
bolo Deus venient dedeit, ut omnia ſua tor-
menta bellica dirigeret in iuſtum Iobi. Disce,
cur te premat tempeſtate paupertatis, infirmi-
tatis, & perſecutionis, falſorum denique teſti-
um, ſummi ad tua exercitum virtutis. Hæc
eſt, ait D. Amb. illa D. Pauli gradatio, dum ra-
In illud
tionem reddit, cum tempeſtate iactatus, nedum Psal. 1.
ſe affligeret, quinimo exultaret & gloriatetur. Sed in
hinc enim tam præclare diſcurrebat: Gloriamur
in ſpe gloria filiorum Dei, non ſolum autem, ſed & Domi-
gloriamur in tribulationibus: ſcientes quia tribu- 2. ni-
latis patientiam operamur, patientia autem proba-
tionem, probatio vero ſpera, ſpera autem non confun-
dit. de quibus alias diximus.

Hoc primum eſt, ut tibi det vires & animum
in tribulationibus, quas pateris. Nihilominus a
deo ſunt aliquando feruentes, ut eos submettere
velle.

„vele videantur, & eius animositatem delicere ex eo quod molles sint, fortes & prægnantes. Et ita David dixerat contigisse, qui licet predicta nosset optime, nihil luminis quasi deficitas viribus ait: *Cormeum conturbatum est in me. & formido mortis cecidit super me.* Ob hoc secundum addit remedium, cordiale quoddam animo suo:
Læta super Dominum, curram tuam &c. Non dubit in eternum fluctuationem iusto. Anima mea, te Domini tui brachiis committit, fortis sunt enim ut Dei, benigna ut patris, secuta ut amici, proxima ut eius qui in te est, & vide, tribulatio uem, quam iustus in hac vita sustinet, non esse semper ueniam, finem habet, & terminatur, & ut plurimum, & maximum, tantum durare potest huius tristissime vita nocte, nec illa longa est, cum quatuor horarum vigiliis elapsis finitur, & tum finetur pariter immixa venientia tatio Deo, tempes tis eoque, per se & tranquillitatem ad patientem inducent & quietem. *Hoc confortatium de tienti-* „dit electis suis, quando nocte passionis sue illis am. „prædictis, ea quæ sullivenda innivebant, tempestates astu os, quibus quaterentur; eo quod omnes malitia barathri & mundi, venientibus tumultu in eos insurgerent, dum eos de citate in ciuitatem persequerentur, contra eos agentibus, cum Ecclesiasticis, tum sceleribus, ita ut ad extremas redigerentur angustias. In Mondo pressuram habebit &c. Absque synagoga facient vos &c. Veneranda, ut omnes qui interficiuntur arbitretur obsequium se preflare Deo. Verutem animi quiores estote: Non turbescit cor vestrum. Confidite, modico durabit tempore, & ad summum, huius vite nocte, ad auroram vobis adest liberator. Iterum venio & accipiam vos ad me ipsum, ut ibi sum ego. & vos sita. Considera illos hoc in Euangelio, qui licet desperata iactentur ten-peste brevi tam liberantur; nis. Cum circa quartam vigiliam noctis, venit ad illos Materiam hanc prosequantur infra.

§. 14. *Dum sperant Apostoli remedium, auget illis Christus formidinem, & credunt phantasma esse. Hic est effectus tribulationis.*

Vident Apostoli Christum venientem super mare, Et exsultauerunt phantasma esse, & exclamauerunt. Accesserat illuc ante auram, detegunt inter noctis tenebras spectrum.

saper vandas, excitatur in eis nonus timor, quia illis videbatur, hoc, quod conspiciebant, magnum esse phantasma, & denuo horrore concutuntur, ita ut, non tam eos tempestatis urget periculum, licet extreum, cum iam se iudicarent fluctibus absorbendos, & procellis pelagi demergendos, quam huius visionis alpebus: quo circuca ad iniucem conuerti & nimio timore compresi, vociferari coepiunt heu hu, quid hoc? Magna hic latent sacramenta. *Hoc munum, quod nota D. Chrysoft. Deus clementissime,* quid hoc extremam patiuntur calamitatem, qua eos submersio tener periculum: animis deficiunt, stupent manus iam longo & difficili remigandi labore lassata, contra fuentes Oceani procel las, de manibus tuis auxilium an heli praesolantur. Et nedium illis, manum non porrigit, sed quando tua iam praesentia libertati eos conuenient, auges tribulationem, & duplicas calamitatem? *Quis dixerit hoc esse melius beneficium, si te tota nocte labore permittaret gravi compressum colica, ipse interim spectaret patientem;* & quando ad auroram, tandem diu expectatus, te accederet, se horribili forma transfiguratum oculis tuis obiceret, quo tibi & pœnam & dolorem duplicaret? Ad quid haec venit? *Iste,* respondet D. Chrysoft. *Hunc esse Dei morem,* ut multocties cum hominibus tribulationibus opprimitur, & remedium postulat quando iam illud se habiturum sperat, & omnia angula liberandum, non tantum non auffert dolorem, taut tristem exhilarat, sed notam & grauorem superadit aduersitate, quia sic suadet salus, & per hoc patientiam querit exercitum, & experiri quam dexterè fidei baculo via tur, spes iaciat anchoram, se humilitate dicat;

Maiestas.

Propone tibi Iob (air) Immittit illi Deus tribulationes multas & graues opera diaboli, afferit illi camelos, oves deprædatum, domum diruit, filios intermit, omnia eius bona demolitum; quid Iob sentit hanc calamitatem, ad Deum recurrit obiecans remedium: velles praedolore dilacerat, pronus in terra regat sancti Deum, ut succurrat: quid vero Deus? quando domino videtur, quod illi dexteram potriget, & ram in moestum sit solatus; insuper eum valetudine tribulat, horrida perfundit lepra. Recurrit nominibus Iob ad sterquilinium, hoc sibi erigit in o. subtiliorum; quia sancti in cinere sedebant, ut gratias Deo remissionem obtinerent, & diuinæ Maiestati supplices factus orat, ut tantis malis medeantur ut Domi-